

novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopīgo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV 2006, L 347, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “PVN direktīva”) 131. pantu un 138. panta 1. punktu, kā arī samērīguma principu.

2 Šīs līgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Euro Tyre BV – Sucursal em Portugal* (turpmāk tekstā – “*Euro Tyre*”) un *Autoridade Tributária e Aduaneira* (Nodokļu un muitas iestāde, Portugāle) par šīs iestādes atteikumu piešķirt atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa (PVN) vairākiem darījumiem, ko *Euro Tyre* ir kvalificējusi kā preču piegādes Kopienas iekšienā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

PVN direktīva

3 Saskaņā ar PVN direktīvas 9. panta 1. punktu “nodokļa maksātājs” ir jebkura persona, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisku darbību, neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta [..]. “Saimnieciskā darbība” šajā tiesību normā ir definēta kā jebkura ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzāju darbība, tostarp kalnrūpniecība, lauksaimnieciska darbība un brīvo profesiju darbība. Minētajā tiesību normā ir precizēts, ka tā paši par saimniecisku darbību ir uzskatāma ilglaicīga materiāla vai nemateriāla pakalpojuma izmantošana ar nolūku gūt no tā ienākumus.

4 Atbilstoši šīs direktīvas 131. pantam:

“Šīs sadaļas 2. līdz 9. nodaļā paredzētos atbrīvojumus, neskarot citus Kopienas noteikumus, piemēro saskaņā ar noteikumiem, ko dalībvalstis pieņem, lai nodrošinātu pareizu un godīgu šo atbrīvojumu piemērošanu un lai nepieļautu nekādu iespējamu krāpšanu, izvairīšanos un aunarētību izmantošanu.”

5 Minētās direktīvas 138. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis atbrīvo no nodokļa tādā preču piegādē, kuras pārvadātājs, pircējs vai cita persona pārvadāja vai pircēja vārdā nosūtīta vai transportēta uz galamērķi ārpus to attiecīgās teritorijas, bet Kopienā, ja piegādē veic citam nodokļa maksātājam vai juridiskai personai, kas nav nodokļa maksātāja un kas kā tādā ražotāja dalībvalstī, kas nav nosūtīšanas vai transportēšanas sākumpunkta dalībvalstī.”

6 Šīs pašas direktīvas 213. panta 1. punktā ir noteikts:

“Katrs nodokļa maksātājs paziņo, kad sākas, mainās vai beidzas tā darbība kā nodokļa maksātāja darbība.

Atbilstīgi dalībvalstu izstrādājamiem noteikumiem dalībvalstis ļauj par to paziņot elektroniski, kā arī var pieprasīt, ka tas jādara elektroniski.”

7 PVN direktīvas 214. panta 1. punkts ir izteikts šādi:

“Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ar individuālu numuru identificējamās personas:

a) ikviens nodokļa maksātājs, izņemot 9. panta 2. punktā minētos nodokļa maksātājus, kas to attiecīgajā teritorijā veic preču piegādes vai sniedz pakalpojumus, par kuriem atskaitāms PVN, izņemot tādā preču piegādē vai tādā pakalpojumu sniegšanā, par ko saskaņā ar 194. līdz 197.

pantu un 199. pantu PVN maks? vien?gi pakalpojumu sa??m?js vai persona, kurai š?s preces vai pakalpojumi ir paredz?ti;

b) ikviena juridiska persona, kas nav nodok?a maks?t?ja, vai nodok?a maks?t?js, kurš veic pre?u ieg?des Kopienas iekšien?, par kur?m saska?? ar 2. panta 1. punkta b) apakšpunktu uzliek PVN, k? ar? ikviena juridiska persona, kas nav nodok?a maks?t?ja, vai nodok?a maks?t?js, kurš, veicot pre?u ieg?des Kopienas iekšien?, par kur?m uzliek nodokli, izmanto 3. panta 3. punkt? min?t?s izv?les ties?bas;

[..].”

Regulas (EK) Nr. 1798/2003 un (ES) Nr. 904/2010

8 Atbilstoši Padomes 2003. gada 7. oktobra Regulas (EK) Nr. 1798/2003 par administrat?vu sadarb?bu pievienot?s v?rt?bas nodok?u jom? un Regulas (EEK) Nr. 218/92 atcelšanu (OV 2003, L 264, 1. lpp.) 27. panta 1. punktam:

“Katra dal?bvalsts uztur elektronisku datu b?zi, kur? ir to personu re?istrs, kam taj? dal?bvalst? ir izdoti PVN re?istr?cijas numuri.”

9 Regula Nr. 1798/2003 no 2012. gada 1. janv?ra ir atcelta ar Padomes 2010. gada 7. oktobra Regulu (ES) Nr. 904/2010 par administrat?vu sadarb?bu un kr?pšanas apkarošanu pievienot?s v?rt?bas nodok?a jom? (OV 2010, L 268, 1. lpp.).

10 P?d?j?s min?t?s regulas 17. panta 1. punkt? ir paredz?ts:

“Katra dal?bvalsts elektronisk? sist?m? glab? š?du inform?ciju:

a) inform?ciju, kas iev?kta saska?? ar [PVN] direkt?vas XI sada?as 6. noda?u;

b) saska?? ar [PVN] direkt?vas 213. pantu apkopotos datus attiec?b? uz to personu identit?ti, darb?bu, organiz?ciju un adresi, kur?m t? pieš??rusi PVN identifik?cijas numuru, k? ar? datumu, kur? šis numurs pieš?irts;

[..].”

Portug?les ties?bas

11 Ar *Regime do IVA das Transações Intracomunitárias* (Dar?jumiem Kopienas iekšien? piem?rojamais PVN rež?ms, turpm?k tekst? – “*RITI*”) Portug?les ties?b?s ir transpon?ti no PVN direkt?vas izrietošie noteikumi attiec?b? uz dar?jumiem Kopienas iekšien?.

12 Atbilstoši *RITI* 14. panta a) punktam no PVN ir atbr?votas:

“2. panta 1. punkta a) apakšpunkt? min?t?s nodok?a maks?t?ja veikt?s t?du pre?u pieg?des, kuras p?rdev?js, pirc?js vai cita persona p?rdev?ja vai pirc?ja v?rd? no valsts teritorijas nos?ta vai transport? uz citu dal?bvalsti pirc?jam, ja pirc?js ir fiziska vai juridiska persona, kas cit? dal?bvalst? ir re?istr?ts k? pievienot?s v?rt?bas nodok?a maks?t?js un kas, veicot ieg?di ir nor?d?jis savu nodok?a maks?t?ja identifik?cijas numuru, un uz ko min?taj? valst? tiek attiecin?ts pre?u ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms.”

Pamatlieta un prejudici?lie jaut?jumi

13 *Euro Tyre* ir atbilstoši N?derlandes ties?b?m dibin?tas sabiedr?bas *Euro Tyre BV* fili?le Portug?l?. T? nodarbojas ar daž?du pre?u z?mju riep?u importu, eksportu un tirdzniec?bu

mazumtirgot?jiem Portug?l? un Sp?nij?. Sp?nijas tirg? t? savus p?rdošanas dar?jumus veic da??ji tieši un da??ji ar izplat?t?ja, proti, *Euro Tyre Distribución de Neumáticos SL*, starpniec?bu.

14 Pamatlieta attiecas uz vair?kiem p?rdošanas dar?jumiem, kuri laikposm? no 2010. l?dz 2012. gadam tika nosl?gti ar *Euro Tyre Distribución de Neumáticos*. Kad tika veikti šie p?rdošanas dar?jumi, p?d?j? min?t? bija re?istr?ta k? PVN maks?t?ja Sp?nij?. Tom?r uz to šaj? dal?bvalst? v?l netika attiecin?ts ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms un t? nebija iek?auta PVN inform?cijas apmai?as sist?m? (turpm?k tekst? – “*VIES* sist?ma”). Sp?nijas nodok?u iest?des tikai 2013. gada 19. mart? tai pieš??ra saimniecisk?s darb?bas veic?ja Kopienas iekšien? statusu un to ar atpaka?ejošu sp?ku no 2012. gada j?lija iek??va šaj? sist?m?.

15 *Euro Tyre* min?tos p?rdošanas dar?jumus deklar?ja k? saska?? ar *RITI* 14. panta a) punktu no nodok?a atbr?votas pieg?des Kopienas iekšien?.

16 P?c nodok?u rev?zijas attiec?b? uz 2010. l?dz 2012. gadu *Inspeção Tributária* (Nodok?u inspekcija, Portug?le) tom?r atzina, ka *RITI* 14. panta a) punkt? paredz?tie atbr?vojuma nosac?jumi nebija izpild?ti, jo, kad tika veikti attiec?gie p?rdošanas dar?jumi, *Euro Tyre Distribución de Neumáticos* nebija ne Sp?nij? re?istr?ta dar?jumu Kopienas iekšien? veikšanai, ne ar? iek?auta *VIES* sist?m?.

17 P?c tam nodok?u un muitas iest?de veica PVN, kas *Euro Tyre* bija j?maks? par 2010. l?dz 2012. gadu, korekcijas, pieskaitot nokav?juma procentus.

18 *Euro Tyre* š?s korekcijas apstr?d?ja. P?c t?s s?dz?bu attiec?gajai iest?dei un padot?bas k?rt?b? augst?kajai iest?dei noraid?šanas t? v?rs?s iesniedz?jties?. T? šaj? ties? nor?d?ja, ka *RITI* 14. panta a) punkt? paredz?tais nosac?jums, saska?? ar kuru uz pirc?ju ir j?b?t attiecin?mam pre?u ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamajam nodok?u rež?mam un tam ir j?b?t iek?autam *VIES* sist?m?, izriet no PVN direkt?vas nepareizas transpon?šanas. Proti, š?s direkt?vas 138. pant? š?ds nosac?jums neesot ietverts un t?, augst?kais, esot form?la rakstura pras?ba, ko ir noteikusi vien?gi Portug?les Republika.

19 Iesniedz?jtiesai nav skaidrs, vai PVN direkt?vas 138. panta 1. punkt? paredz?tais pieg?žu Kopienas iekšien? atbr?vojums no nodok?a var tikt pak?rtots nosac?jumam, ka pirc?jam, kura juridisk? adrese ir dal?bvalst?, kas nav nosl?šanas vai pre?u transport?šanas s?kumpunkta dal?bvalsts, ir j?b?t pirmaj? valst? re?istr?tam dar?jumiem Kopienas iekšien? un ka tam ir j?b?t iek?autam *VIES* sist?m?.

20 Šaj? zi?? š? tiesa nor?da, ka *Euro Tyre Distribución de Neumáticos* kopš 2010. gada j?nija ir re?istr?ta k? PVN maks?t?ja Sp?nij? dar?jumu veikšanai šaj? valst? ar identifik?cijas numuru, kas ir ietverts visos r??inos par attiec?gajiem p?rdošanas dar?jumiem, k? ar? ar tiem saist?tajos kopsavilkuma pazi?ojumos. Tom?r šo p?rdošanas dar?jumu veikšanas br?d? uz šo sabiedr?bu, kas ir PVN maks?t?ja, neattiecs ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms un t? nebija iek?auta *VIES* sist?m?. *Euro Tyre* zin?ja par šo faktu, bet r??in?js ar to, ka Sp?nijas nodok?u iest?des *Euro Tyre Distribución de Neumáticos* pieš?rs saimniecisk?s darb?bas veic?ja Kopienas iekšien? statusu ar atpaka?ejošu sp?ku. Turkl?t Portug?les nodok?u administr?cija esot uzskat?jusi, ka *Euro Tyre* šaj? liet? nav veikusi ne kr?pšanu, ne izvair?šanos no nodok?u maks?šanas.

21 Šajos apst?k?os *Tribunal Arbitral Tributário* (*Centro de Arbitragem Administrativa*) (Š??r?jtiesa nodok?u liet?s (Administrat?vo š??r?jtiesu centrs), Portug?le) nol?ma aptur?t tiesved?bu un uzdot Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus

“1) Vai PVN direkt?vas 131. pants un 138. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka tiem

pretrun? ir tas, ka dal?bvalsts nodok?u administr?cija liedz pieš?irt p?rdev?jam, kas ir re?istr?ts šaj? dal?bvalst?, atbr?vojumu no PVN par pre?u pieg?di Kopienas iekšien?, jo pirc?js, kas ir re?istr?ts cit? dal?bvalst?, nav nedz re?istr?ts *VIES*, nedz ar? šaj? valst? uz to tiek attiecin?ts pre?u ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms, lai ar? dar?jumu veikšanas br?d? tam šaj? cit? dal?bvalst? ir der?gs PVN identifik?cijas numurs, kas ir izmantots r??inos attiec?b? uz šiem dar?jumiem, un ir izpild?tas b?tiskas kumulat?vas pras?bas par pre?u pieg?di Kopienas iekšien?, proti, ties?bas r?koties ar preci k? ?pašniekam ir nodotas pirc?jam, p?rdev?js ir pier?d?jis, ka min?t?s preces ir nos?t?tas vai transport?tas uz citu dal?bvalsti, un p?c š?s nos?t?šanas vai transport?šanas š?s preces faktiski ir tikušas izvestas no [nos?t?šanas s?kumpunkta] dal?bvalsts un pieg?d?tas pirc?jam, kas ir nodok?a maks?t?js, vai juridiskai personai, kura k? t?da r?kojas pre?u nos?t?šanas s?kumpunkta dal?bvalst??

2) Vai sam?r?guma principam pretrun? ir tas, ka PVN direkt?vas 138. panta 1. punkts tiek interpret?ts t?d?j?di, ka atbr?vojums no PVN nav j?pieš?ir tad, ja, lai gan p?rdev?js, kas ir re?istr?ts dal?bvalst?, zina, ka pirc?js, kas ir re?istr?ts cit? dal?bvalst?, ne?emot v?r?, ka tam šaj? cit? dal?bvalst? ir der?gs PVN identifik?cijas numurs, nav nedz re?istr?ts *VIES*, nedz ar? uz to tiek attiecin?ts pre?u ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms, ir p?rliecin?ts, ka šis pirc?js ar atpaka?ejošu sp?ku tiks re?istr?ts k? saimniecisk?s darb?bas veic?js Kopienas iekšien??"

Par prejudici?lajiem jaut?jumiem

22 Ar saviem jaut?jumiem, kuri ir j?izskata kop?, iesniedz?jtiesa b?t?b? vaic?, vai PVN direkt?vas 131. pants un 138. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ar tiem dal?bvalsts nodok?u administr?cijai ir liegts atteikties pieš?irt pieg?dei Kopienas iekšien? atbr?vojumu no PVN, jo š?s pieg?des br?d? pirc?js, kas ir re?istr?ts galam?r?a dal?bvalsts teritorij? un kam ir dar?jumiem šaj? valst? der?gs PVN identifik?cijas numurs, nav iek?auts *VIES* sist?m? un uz to netiek attiecin?ts ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms. Min?tajai tiesai nav skaidr?bas ar? jaut?jum?, vai PVN direkt?vas 138. panta 1. punkts, to interpret?jot sam?r?guma principa gaism?, š?dam atteikumam pretrun? ir tad, ja p?rdev?js zin?ja par apst?k?iem, kas raksturoja pirc?ja situ?ciju attiec?b? uz PVN piem?rošanu, un bija p?rliecin?ts, ka v?l?k pirc?js ar atpaka?ejošu sp?ku tiks re?istr?ts k? saimniecisk?s darb?bas veic?js Kopienas iekšien?.

23 Vispirms ir j?atg?dina, ka PVN direkt?vas 138. panta 1. punkt? ir paredz?ts pien?kums dal?bvalst?m atbr?vot no nodok?a pre?u pieg?des, kas atbilst taj? uzskait?tajiem nosac?jumiem (spriedums, 2014. gada 9. oktobris, *Traum*, C?492/13, EU:C:2014:2267, 46. punkts).

24 Atbilstoši šai ties?bu normai dal?bvalstis atbr?vo no nodok?a t?du pre?u pieg?des, kuras p?rdev?js, pirc?js vai cita persona p?rdev?ja vai pirc?ja v?rd? nos?ta vai transport? uz galam?r?i ?rpus to attiec?g?s teritorijas, bet Eiropas Savien?b?, ja pieg?de tiek veikta citam nodok?a maks?t?jam vai juridiskai personai, kas nav nodok?a maks?t?ja un kas k? t?da r?kojas dal?bvalst?, kura nav nos?t?šanas vai transport?šanas s?kumpunkta dal?bvalsts.

25 Saska?? ar Tiesas past?v?go judikat?ru atbr?vojums no nodok?a par pieg?di Kopienas iekšien? ir piem?rojams tikai tad, ja ties?bas ar šo preci r?koties k? ?pašniekam ir nodotas pirc?jam un p?rdev?js pier?da, ka min?t?s preces ir nos?t?tas vai transport?tas uz citu dal?bvalsti un ka p?c š?s nos?t?šanas vai transport?šanas prece faktiski ir izvesta no pieg?des dal?bvalsts teritorijas (spriedumi, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C?273/11, EU:C:2012:547, 31. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

26 Šaj? gad?jum? no l?mum? par prejudici?lu jaut?jumu uzdošanu ietvertajiem faktiem izriet, ka uzdotie jaut?jumi ir pamatoti ar premisu, saska?? ar kuru pieg?des Kopienas iekšien? PVN direkt?vas 138. panta 1. punkta izpratn? materi?ltiesiskie nosac?jumi, kuri tika atg?din?ti š?

sprieduma 24. un 25. punkt?, bija izpild?ti. Vien?gais iemesls atteikumam pieš?irt atbr?vojumu no PVN bija, ka pirc?js attiec?go p?rdošanas dar?jumu veikšanas br?d? nebija Sp?nij? re?istr?ts dar?jumu Kopienas iekšien? veikšanai un iek?auts *VIES* sist?m?. Pirc?jam šaj? dal?bvalst? bija vien?gi PVN identifik?cijas numurs, kas bija der?gs dar?jumu veikšanai min?taj? valst?, bet ne dar?jumu Kopienas iekšien? veikšanai.

27 Šaj? zi?? ir j?nor?da, ka, protams, pagaidu rež?m? nodok?u uzlikšanai tirdzniec?b? Eiropas Savien?b? PVN maks?t?ju identifik?cija ar individu?liem numuriem ir v?rstā uz to, lai atvieglotu t?s dal?bvalsts noteikšanu, kur? notiek pieg?d?to pre?u galapat?riš (spriedumi, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C?273/11, EU:C:2012:547, 57. punkts, un 2013. gada 14. marts, *Ablessio*, C?527/11, EU:C:2013:168, 19. punkts). Proti, ar PVN direkt?vas 214. panta 1. punkta b) apakšpunktu dal?bvalst?m ir noteikts pien?kums veikt visus vajadz?gos pas?kumus, lai nodrošin?tu, ka ar individu?lu numuru tiek identific?ti it ?paši ikviena juridiska persona, kas nav nodok?a maks?t?ja, vai nodok?a maks?t?js, kurš veic ieg?des Kopienas iekšien?.

28 Nodok?a maks?t?ju, kuri veic dar?jumus Kopienas iekšien?, iek?aušanai *VIES* sist?m? šaj? kontekst? ar? ir zin?ma noz?me. Š?s sist?mas m?r?is ir ?aut uz??m?jiem ieg?t inform?ciju par to tirdzniec?bas partneru PVN identifik?cijas numuriem un valstu nodok?u administr?cij?m kontrol?t dar?jumus Kopienas iekšien? un atkl?t iesp?jamus p?rk?pumus. Min?t? sist?ma t?d?j?di atbilst Regulas Nr. 1798/2003 27. pant? un, s?kot no 2012. gada 1. janv?ra, Regulas Nr. 904/2010 17. pant? paredz?tajai pras?bai, lai dal?bvalstu r?c?b? b?tu elektroniskas datub?zes, kur?s b?tu ietverti to personu re?istri, kam t?s ir pieš??rušas PVN identifik?cijas numurus.

29 Tom?r ne PVN direkt?vas 138. panta 1. punkt?, ne Tiesas judikat?r? starp izsme?oši uzskait?tajiem pieg?des Kopienas iekšien? materi?ltiesiskajiem nosac?jumiem, nav min?ts pien?kums, lai pirc?jam b?tu PVN identifik?cijas numurs (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C?273/11, EU:C:2012:547, 59. punkts), un v?l jo maz?k – pien?kums, lai tas b?tu re?istr?ts dar?jumu Kopienas iekšien? veikšanai un iek?auts *VIES* sist?m?.

30 Pret?ji tam, ko Ties? b?t?b? apgalvoja Portug?les un Polijas vald?bas, š?di pien?kumi turkl?t ar? nevar tikt izsecin?ti no nosac?juma, saska?? ar kuru pirc?jam ir j?b?t nodok?a maks?t?jam, kam k? t?dam ir j?r?kojas dal?bvalst?, kura nav pre?u nos?t?šanas vai transport?šanas s?kumpunkta dal?bvalsts (skat. p?c analo?ijas spriedumu, 2012. gada 27. septembris, *VSTR*, C?587/10, EU:C:2012:592, 40. punkts).

31 Proti, PVN direkt?vas 9. panta 1. punkt? izteikt? nodok?a maks?t?ja defin?cija attiecas vien?gi uz personu, kas patst?v?gi jebkur? viet? ?steno jebkuru saimniecisku darb?bu, neatkar?gi no š?s darb?bas m?r?a vai rezult?ta, un šis statuss nav pak?rtots tam, ka šai personai ir j?b?t PVN identifik?cijas numuram (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2012. gada 27. septembris, *VSTR*, C?587/10, EU:C:2012:592, 49. punkts un taj? min?t? judikat?ra), attiec?gaj? specifiskaj? gad?jum? – dar?jumu Kopienas iekšien? veikšanai, vai ka min?tajai personai ir j?b?t iek?autai *VIES* sist?m?. Turkl?t no Tiesas judikat?ras izriet, ka nodok?a maks?t?js r?kojas k? t?ds, kad veic dar?jumus, ?stenojot savu ar nodokli apliekamo darb?bu (šaj? zi?? skat. spriedumu, 2012. gada 27. septembris, *VSTR*, C?587/10, EU:C:2012:592, 49. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

32 Līdz ar to ne tas, ka pircējam ir jāiegūst darījumu Kopienas iekšienē veikšanai derīgs PVN identifikācijas numurs, ne arī tas, ka tam ir jābūt iekāutam *VIES* sistēmā, nav materiāltiesiski nosacījumi piegādes Kopienas iekšienē atbrīvojumam no PVN. Tās ir tikai formālas prasības, kas nevar ietekmēt pārdēvējamā tiesības uz atbrīvojumu no PVN, ja piegādes Kopienas iekšienē materiāltiesiskie nosacījumi ir izpildīti (skat. pāc analoģijas spriedumus, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C-273/11, EU:C:2012:547, 60. punkts; 2012. gada 27. septembris, *VSTR*, C-587/10, EU:C:2012:592, 51. punkts, un 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 40. punkts).

33 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, tādēļ PVN direktīvā nav konkrētas tiesību normas par to, kādi pierādījumi nodokļa maksātājiem ir jāiesniedz, lai tie varētu izmantot atbrīvojumu no PVN, atbilstoši šīs direktīvas 131. pantam dalībvalstīm ir jāparedz nosacījumi, ar kuriem piegādes Kopienas iekšienē ir atbrīvotas no nodokļa, lai nodrošinātu pareizu un godīgu minēto atbrīvojumu piemērošanu, kā arī lai nepieļautu nekādu iespējamu kļūpšanu, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr savu pilnvaru izmantošanā dalībvalstīm ir jāievēro vispārīgie tiesību principi, kas ir Savienības tiesību sistēmas daļa (skat. spriedumus, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C-273/11, EU:C:2012:547, 36. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2014. gada 9. oktobris, *Traum*, C-492/13, EU:C:2014:2267, 27. punkts).

34 Saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts pasākums pārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai nodrošinātu pareizu nodokļa iekasēšanu, ja tiesības uz atbrīvojumu no PVN atbilstoši tam būtībā tiek pakārtotas formālu pienākumu izpildei, neņemot vērā materiāltiesiskās prasības un, it īpaši – nenoskaidrojot, vai tās ir bijušas izpildītas. Proti, darījumiem nodoklis ir jāuzliek, ņemot vērā to objektīvās pazīmes (2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 37. punkts un tajā minētā judikatūra).

35 Runājot par piegādes Kopienas iekšienē objektīvajām pazīmēm, no šī sprieduma 23.–25. punkta izriet, ka, ja preču piegāde atbilst PVN direktīvas 138. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, šī piegāde ir atbrīvota no PVN (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 38. punkts un tajā minētā judikatūra).

36 No minētā izriet, ka nodokļu neitralitātes princips ir saistīts ar prasību, lai atbrīvojums no PVN tiktu piešķirts, ja ir izpildīti šie materiāltiesiskie nosacījumi, pat ja nodokļa maksātāji nav izpildījuši zināmas formālas prasības (spriedums, 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 39. punkts).

37 Līdz ar to dalībvalsts iestāde principā nevar atteikties piegādāt Kopienas iekšienē piešķirt atbrīvojumu no PVN vienīgi tāpēc, ka pircējs nav iekāuts *VIES* sistēmā un uz to netiek attiecināts iegādātā Kopienas iekšienē piemērojamais nodokļu režīms.

38 Līdz ar to ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru ir tikai divi gadījumi, kuros formālas prasības neizpilde var izraisīt tiesību uz atbrīvojumu no PVN zaudēšanu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 43. punkts).

39 Pirmkārt, uz nodokļu neitralitātes principu nolūkā saņemta atbrīvojumu no PVN nevar atsaukties nodokļa maksātājs, kas ir apzināti pēdējās kļūpšanas nodokļu jomā, kura ir apdraudējusi kopējās PVN sistēmas darbību (skat. spriedumu, 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C-24/15, EU:C:2016:791, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru prasība, lai uzņēmēja darbotos labticīgi un veiktu visus pasākumus, ko, saprātīgi vērtējot, var no tā prasīt, lai pārliecinātos, ka, veicot šo

dar?jumu, tas nepiedal?tiesas kr?pšan? nodok?u jom?, nav pretrun? Savien?bas ties?b?m (spriedums, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C?273/11, EU:C:2012:547, 48. punkts un taj? min?t? judikat?ra). Gad?jum?, ja attiec?gais nodok?a maks?t?js ir zin?jis vai tam bija j?zina, ka t? veiktais dar?jums ir iesaist?ts pirc?ja ?stenot? kr?pšan? nodok?u jom? un ja tas nav veicis visus pas?kumus, ko, sapr?t?gi v?rt?jot, var no t? pras?t, lai izvair?tos no š?s kr?pšanas, atbr?vojuma no PVN pieš?iršana tam b?tu j?atsaka (spriedums, 2012. gada 6. septembris, *Mecsek-Gabona*, C?273/11, EU:C:2012:547, 54. punkts).

41 Šaj? gad?jum? iesniedz?jtiesas nor?d?tais apst?klis, ka p?rdev?js, pirmk?rt, zin?ja, ka dar?jumu veikšanas br?d? pirc?js nebija iek?auts *VIES* sist?m? un uz to netika attiecin?ts ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms, un, otrk?rt, bija p?rliecin?ts, ka pirc?js v?l?k tiks ar atpaka?ejošu sp?ku re?istr?ts k? saimniecisk?s darb?bas veic?js Kopienas iekšien?, vien nevar ?aut valsts nodok?u iest?dei atteikt pieš?irt atbr?vojumu no PVN. Faktiski no iesniedz?jtiesas iesniegtajiem un š? sprieduma 20. punkt? nor?d?tajiem lietas apst?k?iem izriet, ka *Euro Tyre* šaj? liet? nav veikusi ne kr?pšanu, ne izvair?šanos no nodok?u maks?šanas.

42 Otrk?rt, form?las pras?bas neizpilde var izrais?t atteikumu pieš?irt atbr?vojumu no PVN, ja š? pras?bas neizpilde trauc? sniegt konkr?tus pier?d?jumus, ka materi?ltiesisk?s pras?bas ir bijušas izpild?tas (skat. spriedumu, 2016. gada 20. oktobris, *Plöckl*, C?24/15, EU:C:2016:791, 46. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

43 Šaj? gad?jum?, k? b?t?b? izriet no š? sprieduma 26. punkta, uzdotie jaut?jumi ir pamatoti ar premisu, saska?? ar kuru pieg?des Kopienas iekšien? PVN direkt?vas 138. panta 1. punkta izpratn? materi?ltiesiskie nosac?jumi bija izpild?ti. Turkl?t Tiesai iesniegtajos lietas materi?los nav ietverts neviens fakts, kas nor?d?tu uz to, ka form?l?s pras?bas neizpilde, uz kuru attiecas pamatliesa, b?tu trauc?jusi konstat?t, ka tas t? bija. Tom?r iesniedz?jtiesai ir j?veic šaj? zi?? vajadz?g?s p?rbaudes.

44 ?emot v?r? iepriekš min?tos apsv?rumus, uz uzdotajiem jaut?jumiem ir j?atbild, ka PVN direkt?vas 131. pants un 138. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ar tiem dal?bvalsts nodok?u administr?cijai ir liegts atteikties pieš?irt pieg?dei Kopienas iekšien? atbr?vojumu no PVN t?p?c vien, ka š?s pieg?des br?d? pirc?js, kas ir re?istr?ts galam?r?a dal?bvalsts teritorij? un kam ir dar?jumiem šaj? valst? der?gs PVN identifik?cijas numurs, nav iek?auts *VIES* sist?m? un uz to netiek attiecin?ts ieg?d?m Kopienas iekšien? piem?rojamais nodok?u rež?ms, lai gan nav nevienas nopietnas nor?des uz to, ka b?tu notikusi kr?pšana, un ir pier?d?ts, ka atbr?vojuma materi?ltiesiskie nosac?jumi ir izpild?ti. Šaj? gad?jum? PVN direkt?vas 138. panta 1. punkts, to interpret?jot sam?r?guma principa gaism?, š?dam atteikumam pretrun? ir ar? tad, ja p?rdev?js zin?ja par apst?k?iem, kas raksturoja pirc?ja situ?ciju attiec?b? uz PVN piem?rošanu, un bija p?rliecin?ts, ka v?l?k pirc?js ar atpaka?ejošu sp?ku tiks re?istr?ts k? saimniecisk?s darb?bas veic?js Kopienas iekšien?.

Par ties?šan?s izdevumiem

45 Attiec?b? uz pamatliskas pus?m š? tiesved?ba ir stadija proces?, kuru izskata iesniedz?jtiesa, un t? lemj par ties?šan?s izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsv?rumus Tiesai, un kas nav min?to pušu izdevumi, nav atl?dzin?mi.

Ar š?du pamatojumu Tiesa (dev?t? pal?ta) nospiež:

Padomes 2006. gada 28. novembra Direkt?vas 2006/112/EK par kop?jo pievienot?s v?rt?bas nodok?a sist?mu 131. pants un 138. panta 1. punkts ir j?interpret? t?d?j?di, ka ar tiem dal?bvalsts nodok?u administr?cijai ir liegts atteikties pieš?irt pieg?dei Kopienas iekšien? atbr?vojumu no pievienot?s v?rt?bas nodok?a t?p?c vien, ka š?s pieg?des br?d? pirc?js, kas ir re?istr?ts galam?r?a dal?bvalsts teritorij? un kam ir dar?jumiem šaj? valst? der?gs pievienot?s v?rt?bas nodok?a identifik?cijas numurs, nav iek?auts pievienot?s

v?rt?bas nodok?a inform?cijas apmai?as sist?m? un uz to netiek attiecin?ts ieg?d?m Kopienas iek?ien? piem?rojamais nodok?u re??ms, lai gan nav nevienas nopietnas nor?des uz to, ka b?tu notikusi kr?pšana, un ir pier?d?ts, ka atbr?vojuma materi?ltiesiskie nosac?jumi ir izpild?ti. Šaj? gad?jum? š?s direkt?vas 138. panta 1. punkts, to interpret?jot sam?r?guma principa gaism?, š?dam atteikumam pretrun? ir ar? tad, ja p?rdev?js zin?ja par apst?k?iem, kas raksturoja pirc?ja situ?ciju attiec?b? uz pievienot?s v?rt?bas nodok?a piem?rošanu, un bija p?rliecin?ts, ka v?l?k pirc?js ar atpaka?ejošu sp?ku tiks re?istr?ts k? saimniecisk?s darb?bas veic?js Kopienas iek?ien?.

[Paraksti]

* Tiesved?bas valoda – portug??u.